

Maailma täynnä kieliä

Julkaistu 30. syyskuuta 2010. Kirjoittanut Pia Bärlund.

Wer fremde Sprachen nicht kennt, weiß auch nichts von seiner eigenen.

-- J. W. Goethe

On varmasti kliseistä aloittaa pääkirjoitus Goethen sitaatilla, mutta suotakoon se saksan opettajalle ja germanistille. Goethe oli kuitenkin oman aikansa viisas mies ja kaikin puolin monitaituri. Voitaisiin jopa puhua kielinerosta, sillä hän hallitsi oman äidinkieltensä lisäksi useita muita kieliä. Siitä syystä hänen ajatuksensa ”ihmisestä, joka ei osaa vieraita kieliä, ei tiedä omastaankaan mitään” osuu tämänkertaiseen verkkolehden teemaan ”Maailma täynnä kieliä”.

Viidesluokkalaiset oppilaani kysyivät minulta viime viikolla, että ”miks meidän pitää lukea saksaa?”, ”mihin sitä tarvii?”. Minä vastasin heille, että ”mihin te itse ajattelette tarvitsevanne saksan kieltä?” Sama keskustelu käytiin ruotsin kielen osalta muutamia viikkoja aiemmin ja oletan, että sama puheenaihe nousee pian esiin jonkun kolmannen kielen kohdalta. Oppilaat kertoivat törmänneensä kieliin myös historian tunnilla. He olivat käsitelleen latinan kieltä (ja iloitsivat tietysti suunnattomasti, ettei heidän tarvitse opetella sitä). Mutta kuten niin usein Asterixissa, kävi myös meidän tiemme saksan tunnilla Roomaan ja haastoin oppilaat miettimään, mitkä sanat voisivat olla saksan kielessä latinan lainasanoja. Yhden opitun kielen perusteella muistakin voi päätellä asioita.

Sain myös viikko sitten sähköpostia huolestuneilta vanhemmilta, jotka kysyivät, kuinka heidän lapsensa oman äidinkielen (ranskan) opetus järjestetään. Heitä askarrutti myös kysymys, syntyykö mahdollisia ranskan ryhmiä, jotta heidän lapsensa voisivat saada opetusta toisella kotikielellään. Heidän toiveenaan oli saada vieraan kielen opetuksesta tukea oman äidinkielen opetukselle. Vanhemman näkökulmasta he toivoivat uuden tuntijakoesityksen avaavan lapsille lisämahdollisuuksia kielten opiskeluun.

Tässä Kieli, koulutus ja yhteiskunta -verkkolehden numerossa käsitellään ja pohditaan muun muassa edellä mainittuja kysymyksiä. Tekstien on tarkoitus herättää miettimään, mitä kieli ylipäänsä on, missä ja miten eri kieliin voi törmätä ja mihin niitä tarvitsee, missä kieliä voi oppia ja kuka voi toimia kielikoulutuspoliittisena päättäjänä.

Maailma täynnä kieliä –teemanumero antaa myös esimakua tulevasta samannimisestä esitteestä, joka julkaistaan syksyn aikana Kieliverkoston verkkosivuilla. Tulevan esitteen kuvituksesta ovat huolehtineet jyväsyläläisen Jyskän koulun 3C:n oppilaat. Esitettä on mahdollista tilata kuntien ja koulujen käyttöön, ja se tulee ilmestyttyään olemaan ladattavissa myös pdf-muodossa.

Muuten, viidesluokkalaiseni arvelivat tarvitsevansa saksaa Rammsteinin ja Eisblumen kuunteluun, opettajan ja eläinlääkärin ammatissa sekä teknisillä aloilla, ja Komisario Rexin ja Lemmen viemän katselemisessa. Musiikki ja TV-sarjat eivät yllättäneet minua, mutta nuo spesifioidut ammatinalat kylläkin. Muna oli kanaa viisaampi.

Tähän artikkeliin liittyvät asiasanat:
ilmestymisaikataulu